

Kære komité,

Jeg skriver hermed i håb om, at mine kolleger på Berlingske, Jens Anton Bjørnager og Simon Andersen, kan komme i betragtning som modtagere af årets Cavling-pris for deres afdækning af sagen om Ahmed Samsam.

Ahmed Samsam blev i 2012 rekrutteret som agent af Politiets Efterretningstjeneste og arbejdede frem til 2015 for de to danske efterretningstjenester, PET og FE, under flere rejser til Syrien, hvor han med betydelig risiko for sit eget liv leverede oplysninger om danske og europæiske jihadister. Hans indsats viste sig uvurderlig. Han var formentlig den første vestlige agent i Syrien, da det folkelige oprør i Syrien fra 2013 blev til fanatisme og barbari. Alligevel kom ingen danske myndigheder ham til undsætning, da han under en ferie til Spanien i sommeren 2017 blev anholdt, sigtet og siden dømt for at tilslutte sig Islamisk Stat. Det, selv om hans rejser til Syrien ikke var strafbare efter dansk ret og skete efter instruktion af de danske tjenester.

Måske har I, medlemmer af komitéen, end ikke hørt om sagen? Ingen ministerstorm, ingen dommerundersøgelser, ingen sammenstimlen foran et udvalgsværelse på Christiansborg, ingen krav om efterretningschefers afgang. Kun tavshed fra retsordførere.

Det er fortvivlende, men forståeligt. Nærmest ingen politikere vil stille sig bag en mand som Ahmed, læs selv om ham: bandekriminel, dømt flere gange, vold, narko, trusler; se på billederne af ham, med blankpudset pistol foran dét, der ligner IS-flag, billeder med automatvåben, poserende på en udbændt kampvogn i Syrien, flirten med jihadisme og fanatisme.

Hvem tror på en mand som ham?

Hvem vil hjælpe en mand som ham?

Hvor vil sikre hans retssikkerhed?

Hvem vil - for Ahmed Samsam og hans sønderknuste familie - forsøge at sikre retfærdighed?

Mine to kolleger.

Og måske er det faktisk dét, der er mest prisværdigt; ikke researchen, besværlighederne, afsløringen, vedholdenheden, fortælleformen, men i stedet deres insisteren på, at Ahmed er et menneske, der er berøvet retfærdighed, ikke af skæbnen, men af de danske justitsmyndigheder. Det er tilmed sket køligt, beregnende, ligegyldigt. Måske netop fordi myndighederne hele tiden har vidst, at trangen i det politiske miljø til at bistå en mand som Ahmed Samsam ville være lig nul. Det ville være omkostningsfrit at efterlade ham.

Jens Anton Bjørnager og Simon Andersen har vist, at det skal være løgn. Ingen myndigheder kan iklæde sig hemmelighedens kappe og undgå at blive draget til ansvar for et justitsmord, blot fordi justitsmodet ikke blev begået på en hvid mand, en etnisk dansker, men på en tidligere bandekriminel mand med mellemøstlig baggrund.

*

Om selve researchforløbet ved jeg ikke meget, blot at mine kolleger via en mellemmand i foråret 2019 kom i besiddelse af oplysninger om, at en gruppe ansatte ved begge tjenester var i oprør over, at Ahmed Samsam, der på det tidspunkt havde siddet fængslet i Spanien i mere end halvandet år, havde været agent for Danmark, men at de danske myndigheder konsekvent havde nægtet at oplyse sagen for de spanske myndigheder. Det lykkedes de to, efter måneders arbejde - hvis detaljer af beskyttelseshensyn ikke kan røbes - at få adgang til efterretningskilder og dokumenter, der bekræftede hovedtesen:

At Samsam blev rekrutteret i Kalundborg Arrest den 19. december 2012 af to PET-folk og fra 14. februar 2013 til 1. november 2013 var agent for PET, og fra 13. november 2013 til 28. oktober 2015 for FE.

Samsam selv havde under retssagen i Madrid - og over for sin egen familie - fortalt om samarbejdet med PET, men han havde præsenteret det som et løseligt, lidt tilfældigt samarbejde; han havde underdrevet det, ganske enkelt, og årsagen hertil er ikke svær at forstå - hans egen sikkerhed i fængslet og ved hjemkomsten - men den virkelighed stillede mine kolleger over for nye vanskeligheder: Det var hovedpersonen selv, og hans familie, der skulle overbevises om, at de skulle medvirke, fuldt og helt, ellers var historien umulig og lave, og dertil uetisk: Eksponering af den sande historie om kildeforholdet indebar en fare for den person, som mine kolleger ønskede at hjælpe.

Efter talrige telefonsamtaler fra fængslet - vanskeliggjort af, at Ahmed Samsam kun må tale få minutter af gangen, og kun med sin familie - og et besøg ved fængslet i Spanien, hvor Samsams spanske advokat blev brugt som mellemmand, lykkedes det at få Ahmeds tilsagn til at fortælle hele historien.

Herunder fulgte yderligere ugers arbejde med verifikation af materiale, historier, beløb, tidspunkter, datoer, billeder, tekstbeskeder, i både Spanien og Danmark, lange, gentagne interviews med adskillige familiemedlemmer og andre kilder med kendskab. Og med kilders og familiens fulde gennemlæsning af alle de første artikler for at sikre især familiens fuldkomne opbakning til journalistikken, samt sikkerhedsarbejde med omfattende kildebeskyttelse, inden Jens Anton Bjørnager og Simon Andersen første gang i januar 2020 uden vaklen kunne fastslå, at manden, ingen ville tro på, havde været dansk agent fra 2012-2015.

*

Jeg håber, I vil tage jer tid til at læse artiklerne, for så vil I mærke uretfærdigheden, særligt i artiklerne om familien, og forstå, hvilket omfattende, journalistisk arbejde, der ligger bag.

Bjørnager og Andersen har blandt andet afsløret:

At Ahmed Samsam var agent, der blev lønnet med kontantudbetalinger og pengeoverførsler via Western Union. Selv om disse udbetalinger i retssagen belastede Samsam - de spanske myndigheder troede de var terrorfinansiering - gjorde de danske myndigheder intet for at oplyste Spanien om sagen.

At PET systematisk og i fem tilfælde - i dagene omkring hans anholdelse den 30. juni 2017 - undlod at besvare konkrete spanske forespørgsler fra spansk politi om hans agentforhold, der kunne have sikret hurtig løsladelse. I stedet afgav PET oplysninger, der forværrede Samsams situation.

At PET selv, ved en fejl, fremprovokerede anholdelsen af Samsam ved at flage ham som terrorist i Schengen Information System, uden at PET på noget tidspunkt efterfølgende oplyste de spanske myndigheder om det.

At PET først i april 2018 fortalte FE, hvad Samsam var mistænkt for - selv om PET havde haft den viden i 10 måneder. Dette forhindrede FEs tidlige indgriben.

At PET og FE først i juni 2018 orienterede den spanske efterretningstjeneste om, at Samsam var agent, men det var da for sent for tjenesten at gribe ind.

At PET i juli 2018 lovede at hente Samsam til Danmark til "officielt" afsoning, reelt hurtig løsladelse, men løb siden fra aftalen. Jeg forstår på mine kolleger, at flere artikler om Justitsministeriets rolle i den proces er på vej.

Myndighederne tog efter Berlingskes afsløringer beslutning om, at Samsam omsider skulle hentes hjem, og den proces er i gang nu.

I én af de mange artikler står en sætning, jeg ikke kan glemme:

"På (d)en måde er denne artikel en tragedie, for Ahmed Samsams liv havde været lettere, om ingen nogensinde havde kendt sandheden om, at han havde hjulpet politiet."

Venligst

Jens Beck Nielsen, kriminalreporter, Berlingske